

F. t. l. om læhegn

Hegnsløven omfatter begreberne »fælleshegn« og »egne hegn«. Hegnsløvens § 1 definerer fælleshegn som »hegn, der rejses således, at der til hegnet afgives jord fra begge de tilstødende ejendomme«, og det fastsættes i § 9, at fælleshegn skal rejses således, at skellinien falder midt i hegnet. Forpligtelser og rettigheder med hensyn til fælleshegn påhviler begge de tilstødende grundejere. Egne hegn defineres i hegnsløvens § 1 som »hegn, som rejses på egen grund langs ejendommens skel«, men det forudsættes herudover, at hegnet befinder sig inden for en vis kortere afstand fra skellinien og udfylder hegnsfunktioner i forhold til naboen, og at der ikke er et udnyttet areal mellem hegnet og skellinien. Er disse forudsætninger ikke opfyldt, er der tale om et »indre hegn«, der falder uden for hegnsløven. Et levende hegn placeret ved skellinien anses som et eget hegn, når blot hegnets stammer står helt inde på den ene grund. Naboen til et eget hegn har ingen positive forpligtelser over for dette; men han må ikke beskadige det, og han har en vis ret til at gøre indsigelse mod hegnet, eventuelt kræve det nedkappet.

Der er i sin tid ved udarbejdelse af hegnsløven alene tænkt på, at hegn var ganske smalle konstruktioner, der kunne anbringes i skellinien eller umiddelbart op ad denne, og man har ikke kunnet tage hensyn til den senere fremkomst af læhegn af en betydelig bredde og med adskillige planterækker. Ved nutidens kollektive læplantning vil hegn ofte blive placeret i det af ejerne påviste ejendomsskel, uden at det dermed nødvendigvis har været tilsigtet, at læhegnet skulle udgøre et »fælleshegn«, og der må ved plantningen også tages hensyn til markskel, markveje og grøfter. Hensynet til tilvejebringelse af sammenhæng i den systematiske læplantning taler for, at læhegnet bør kunne følge terrænets naturlige linier, hvad der ved den nuværende hegnsløvgivning vil kunne bevirke, at en given hegnsstrækning for nogle deles vedkommende skulle anses for fælleshegn, mens andre dele ville udgøre de pågældende lodsejeres egne hegn, og atter andre dele af hegnsstrækningen i givet fald ville udgøre indre hegn, der falder uden for hegnsløven.

Hertil kommer de nedenfor i bemærkningerne til § 6 nævnte problemer vedrørende højden af nutidens læhegn.

Til § 1

I § 1 opstilles en definition af de af loven omfattede læhegn. Denne definition tjener dels til en afgrænsning af de læhegn, som ved bestemmelserne i kapitel I unddrages bestemmelserne i hegnsløvens kapitel I til IV, og dels til afgrænsning af de læhegn, til hvilke 53 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev. lovforslag)

der ydes statstilskud i henhold til bestemmelserne i kapitel 2.

Der er ved definitionen lagt vægt på, at loven fortsat overvejende skal varetage hensyn af landøkonomisk karakter. Plantninger, der ikke er beregnet på eller tjener til at nedsætte vindhastigheden over jordbrugsarealer, f.eks. plantninger, der skal læ for eller pynte på boligbebyggelse, idrætsanlæg, industribygninger el.lign., eller f.eks. skal tjene til støj- eller støvdæmpning eller begrænsning af energiforbrug i bygninger, falder således udenfor. Den foreslåede største bredde (10 m) dækker alle i dag normalt forekommende læhegnstyper, og en plantning inden for denne bredde vil i almindelighed fuldt ud være i stand til at opfylde læbehovet selv under mere udsatte forhold. Det kan stadig forekomme, at der f.eks. i forbindelse med haver og bygninger på landet anlægges bredere læplantninger, i dag ofte betegnet »læbælter«, men disse er ikke medtaget, da de typisk ikke har til formål at nedsætte vindhastigheden over jordbrugsarealer, og da en medtagen af dem kunne give afgrænsningsproblemer over for f.eks. småplantninger og vildtplantninger.

I *stk. 1, nr. 1* afgrænses de jordbrugsarealer, på hvilke læhegn vil være omfattet af loven.

Ifølge *stk. 2* omfattes plantninger, der udgør en del af et skovareal, ikke af loven, selvom skovarealet måtte være beliggende på en landbrugsejendom. Begrundelsen er, at det vil være meget vanskeligt at undersøge en del af et skovareal som »hegn«, og at spørgsmålet om eventuelt tilskud til anlæg af læbælter i skove ikke bør løses ved denne lov, men ved den kommende revision af skovbrugets støttelovgivning. Der er for tiden hjemmel i § 2, nr. 3 i Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 32 af 20. januar 1978 om tilskud til produktions-, beskæftigelses- og miljøfremmende foranstaltninger i det private skovbrug til at yde tilskud til etablering af løvskovbælter, f.eks. af hensyn til stormfalds- og brandfare eller af miljømæssige hensyn.

Til § 2

Bestemmelsen i *stk. 1* tager hensyn til det forhold, at anlæg af læhegn i det åbne land kan øve betydelig indflydelse på det omgivende landskab. Bestemmelsen har paralleller i hegnsløvens § 10, stk. 1, (»på uheldig måde ændre landskabsbilledet«), § 10, stk. 2, (»tiltalende ramme om de pågældende ejendomme«) og § 10, stk. 3, (»tilstræbes et tiltalende helhedsindtryk«). Da langt størsteparten af læhegn anlægges med tilskud fra Landbrugsministeriet, er det muligt at tilrette ordningens administration således, at det i bestemmelsen indbyggede princip tilgodeses.